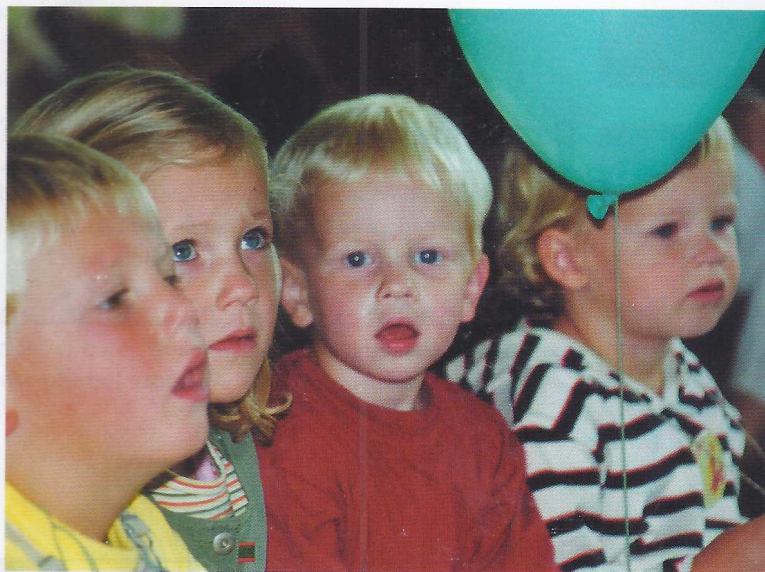

Een reis door de verbeelding

Henriëtte de Graaf

De kinderen zitten in een halve kring voor je op stoelen, terwijl jij een verhaal vertelt. Het is muisstil, hun monden vallen open en hun ogen twinkelen. Het is heerlijk om kinderen mee te nemen op de meest fantastische reizen door de verbeelding. Het leuke van verhalen vertellen is dat je een direct contact hebt met je publiek. En iedereen die zijn eigen creativiteit en lef durft aan te boren, kan het leren.

Heel vroeger was het vertellen van verhalen het belangrijkste communicatiemiddel tussen mensen. Hele culturen werden er mondeling van generatie op generatie overgebracht. Toen er andere communicatiemiddelen ontwikkeld werden, waaronder bijvoorbeeld de televisie en de computer, is het verhalen vertellen langzamerhand verdwenen naar de achtergrond. En dat is jammer, want vooral kinderen kunnen helemaal opgaan in het luisteren naar verhalen en zich mee laten voeren door hun verbeelding. Ze identificeren zich met een personage uit het verhaal dat aansluit bij hun eigen beleevingswereld en moeilijke gebeurtenissen of angsten van het kind kunnen door het vertellen van verhalen een plek krijgen. Kinderen kunnen zich laten meenemen in hun eigen fantasie. En dit kan ze ondersteunen op weg naar het volwassen worden.

Verhalen vertellen aan kinderen

Verhalen vertellen aan peuters is anders dan vertellen aan oudere kinderen. Peuters kunnen zich niet zo lang concentreren en hun woordenschat is minder groot. Hiermee moet je rekening houden als je peuters een verhaal wilt vertellen. Voor alle doelgroepen geldt dat een verhaal tot de verbeelding moet spreken: je moet het als het ware voor je zien, terwijl het verteld wordt.

Bij peuters is er een sterke koppeling tussen horen en zien. Verhalen gaan leven als je in staat bent ze met gebaren uit te beelden. Bij peuters is lichaamstaal vaak belangrijker dan gesproken taal.

Vanaf de kleuterleeftijd kun je gebruik maken van sprookjes. Deze verhalen zijn al eeuwen populair vanwege de duidelijke boodschap in het verhaal. In sprookjes is altijd sprake van een duidelijk onderscheid tussen goed en kwaad. Sprookjes kunnen kinderen, die vanaf de kleuterleeftijd bezig zijn met het ontwikkelen van een geweten, inzicht geven in de betekenis van de begrippen goed en kwaad.

Ook oudere kinderen en tieners kun je meenemen in de vertelwereld. Samen met de kinderen werken aan een verhaal vol verrassingen en mysteries. Niets is spannender.

'Kinderen kunnen zich laten meenemen in hun eigen fantasie'

Hans Broekhuizen (De Gelderlander)

Vertelkoffer

Stel je voor: voor je staat een geheimzinnige koffer. Wat zal daar in zitten? Bouw de spanning voor de kinderen op door ze bijvoorbeeld te laten luisteren aan de koffer. Wie of wat zal erin zitten? Samen met een kind maak je de koffer open. Wat komt eruit? Je verhaal heeft zo een opening en je kunt beginnen met vertellen.

In plaats van een koffer kun je ook andere attributen gebruiken zoals een trommel bijvoorbeeld of, voor jonge kinderen, zwembandjes. Wees creatief. Met oudere kinderen kun je over voorwerpen zelf een verhaal bedenken. Welke reis heeft deze oude schoen gemaakt? Of deze sleutel past niet op mijn voordeur.....tot welke poort geeft deze sleutel toegang? Een hoed op je hoofd kan in een vertelling ook tot de verbeelding spreken. Zorg wel dat het functioneel is en past bij je verhaal.

De voorbereiding van je verhaal

Wil je een verhaal kunnen vertellen dan moet je dit goed voorbereiden. Zoek een verhaal uit dat aansluit bij de belevingswereld en het niveau van de kinderen. Je kunt het verhaal uiteraard naar eigen inzicht en voorkeur aanpassen en veranderen. Lees het verhaal meerdere keren aandachtig door en schrijf voor jezelf in vijf zinnen de verhaalstructuur op. De verhaalstructuur omvat de volgende punten: uitgangspositie / sfeerbeschrijving, het motorisch moment (hier komt het verhaal op gang), de ontwikkeling van het verhaal naar de climax, de afloop en het eindbeeld.

Probeer je in te leven in een van de personages uit je verhaal. Probeer voor jezelf de sfeer weer te geven die voor jou van belang is in het verhaal. Bijvoorbeeld: wat voor kleur en geur past er in jouw beleving bij je verhaal? Welke emoties horen bij jouw verhaal? Welke onderdelen of details

**'Bij peuters
is lichaamstaal vaak
belangrijker dan
gesproken taal'**

maken jouw verhaal 'sterk'? Zet deze duidelijk neer in jouw vertelling.

Vergroot de bewegingen uit jouw verhaal en gebruik de non-verbale communicatietechnieken: je lichaamstaal en mimiek. Vertel je verhaal vervolgens meerdere keren hardop.

Hoe wordt jouw verhaal een succes?

Zet je publiek zo neer dat je iedereen goed kan zien. Het kan jezelf en de kinderen helpen door de kinderen die zich moeilijk kunnen concentreren, dicht bij je neer te zetten. Door een kleine aanraking of het noemen van de naam, kun je ze vaak weer bij je verhaal betrekken.